

Smaa-reparationer, fordi man befrygtede Mangel paa Arbejdsfolk, saaledes findes der for nærværende Budget forlangt et Beløb af 2,088 Rbd. 92 Sk. til Hovedgaardene Hellestrup, Mørup og Sorø store Ladegaard.

Academiets Forvaltningsomkostninger forekomme endvidere meget usforholdsmæssige. Det har til sin egentlige, umiddelbare oeconomicke Bestyrelse, „Embedsmændene og Betjentene ved Gods-Kasse- og Regnskabsvæsenet“ i det Mindste en aarlig Udgift i Penge af 7,240 Rbd. Herforuden ere Vedkommende tillagte forskjellige, tildeels meget betydelige Emolumenter, saasom Brændsel, Bopæl, Jord o. m. A. Det synes, at ikke uvæsentlige Besparselser uden Skade for Academiets Forvaltning maatte kunne opnaaes ved en Simplification og Omordning af Bestyrelsen.

Det har endelig tildraget sig Udvalgets Opmærksomhed, at efter Fordebøgenes Udvisende kun en saa ringe Deel af Bøndergodset, navnlig i den nyere Tid, findes at være gaaet over til Arvefæste. Medens Fordebøgene udvise, at omtrent de $\frac{3}{4}$ Dele af Bøndergodset endnu stedse er Fæste eller — endog i et ikke umærkeligt Omfang — Leiegods, og at den bortarvefæstede Deel har faaet sit Arvefæste for flere Decennier tilbage under det forrige Rentekammer, idet kun enkelte, for det Meste større Gaarde — fra 1830 til 1848 omtrent 130 Tdr. Ager og Engs Hartkorn eller 18 Gaarde, foruden Midlosegaard med 20 Tdr. Hartkorn, — ere blevne overladte til Arvefæste, og det endog med et Par Undertagelser kun til Mand udenfor Bønderstanden, opføre Bøgerne blandt Emolumenterne for Localbestyrelsens Chef, Inspecteuren over Academiets Gods-Kasse- og Regnskabsvæsen, et Beløb af 650 Rbd. som Bederlag for de saakaldte Fogedpenge eller for „Procenter af Indfæstninger og Recognitioner“. Men dette synes at maatte hidrøre fra, at Overbestyrelsen ved Academiets, som ved Universitetets og Communitetets Gods, har villet forlade Livsfæstesystemet, for at komme over paa Arvefæstet, og det synes saaledes heller ikke at vidne om en heldig og tidmæssig Forvaltning, naar man desuagtet endnu til den sidste Tid hyppigt finder Livsfæster meddeelte. Det synes derhos ikke at burde tabes af Sigte, at,

naaget de sidste Aars forandrede Forhold, dog den egentlige Bestyrelse endnu bestandig er i de samme Hænder, som i 1848, hvis Regnskaber nærmest ligge til Grund for vore her fremsatte Betragtninger, og skjøndt en efter denne Betænkningss Affattelse Udvalget meddeelt Oplysning udvise, at senere endnu een større Gaard paa c. $\frac{8}{9}$ Tdr. Hartkorn i 1848 er bortarvefæstet og 6 Gaarde og lige saa mange Huse med c. 40 Tdr. Hartkorn folgte til Selveiendom i 1849 og 1850, synes det dog ikke meget antageligt, at Forvaltningens Maade og Princip i det Væsentlige er undergaaet eller har kunnet undergaae gennemgribende Forandringer siden.

Efter alt Foranførte forekommer det Udvalget, at den oeconomicke Deel af Sorø Academiets Forvaltning stiller sig saa uklar og tvivlsom, at Thinget, i Betragtning af Forholdets store Bigtighed og umiskjendelige Vanstikklighed, vel maa være opfordret til, ikke anden Gang at lade den passere Behandlingen af Finanslovsforslaget, uden at den sikres en dybere gaaende og gennemgribende Undersøgelse. Imidlertid har Udvalgets Flertal været af deelte Meninger med Hensyn til de Forholdsregler, der i denne Anledning kunde være at anbefale. Et Mindretal har, i Erkendelsen af den Dygtighed for Forvaltningen saavel af Capitaler som af Fordegods, der efter Principet og Erfaringen fortrinsviis maa ventes hos vort Finansministerium, troet, at man paa den meest hensigtsmæssige og til alle Sider fyldestgjørende Maade opnaaede en tilfredsstillende Ordning af denne Forvaltningsgreen, naar den henlagdes fra Cultusministeriets til Finansministeriets Overbestyrelse, og navnlig under dets Domainedirectorat. Man har herfor paaberaabt sig det Unaturlige og Trykkelige for en Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet i at skulle være undergivet Byrden og Ansvaret for en fra hans Hovedvirksomhed saa fjern og derhos saa forskjellig og vanstikkelig Forvaltning, og man har lagt Vægt paa, at den høitagtede Cultusminister selv under den første Forhandling om den nægtende Finanslov (fr. Rigsdagstidenden Pag. 625) har udtalt, hvormeget han for sin Person sølte dette. Et Flertal, der tillige er Flertal af Udvalget, er imidlertid af den Formening,